

L'Agència Catalana del Consum estudia l'etiquetatge dels productes alimentaris

El 90% de declaracions nutricionals dels aliments s'ajusten a la normativa vigent

L'Agència Catalana del Consum (ACC) ha encarregat al Centre d'Ensenyament Superior de Nutrició i Dietètica (CESNID) un ampli estudi sobre el nivell de compliment de la recent normativa comunitària en l'etiquetatge dels aliments més comercialitzats a Catalunya. Del resultat d'aquest treball es desprèn que el 90% de declaracions nutricionals a l'etiquetatge dels aliments s'ajusten a la normativa vigent.

L'objecte del treball ha estat estudiar l'etiquetatge d'aliments que es comercialitzen a Catalunya a l'entrada en vigor, el passat 1 de juliol, del reglament CE 1924/2006 relatiu a les declaracions nutricionals i de propietats saludables dels aliments. La mostra ha inclòs 256 aliments de 72 tipus de productes, que es poden agrupar en grans categories com ara: cereals i derivats (pa, brioixeria i pastes, galetes, cereals d'esmorzar, pastes alimentoses, arròs); llet i derivats; ous; vegetals transformats (conserves); carns i peixos transformats; olis i greixos; plats preparats (brous, sopes, congelats...); aliments estimulants i derivats (xocolates, cafès..); edulcorants, salses i condiments; aigües envasades i begudes (refrescants, funcionals, cerveses). De cadascun dels aliments se'n recull la informació de les marques més habituals, a més de prioritzar els grups d'aliments de major consum a Espanya que, segons els "Paneles de Consumo Alimentario" del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació són els ous; la llet líquida; els derivats làctics; el pa; la brioixeria, galetes i cereals; les gasoses i begudes refrescants; els suc de fruita i els plats preparats.

L'etiquetatge nutricional és present en el 100% dels grups de productes "Cereals i derivats", "Llets i derivats", "Plats preparats" i "Edulcorants". Tenen aquest etiquetatge la gran majoria de "Begudes" (refrescants, a base de fruita i funcionals).

Les declaracions nutricionals es troben en un 43% dels aliments i begudes considerats. Aquestes declaracions estan relacionades amb els nutrients de què són font els aliments, bé sigui perquè en són components intrínsecs o perquè han estat afegits, com en el cas de vitamines i minerals. Altres declaracions fan referència a l'absència o contingut reduït d'alguns nutrients, majoritàriament greix i sucres d'interès per la seva contribució al valor energètic de l'aliment, i també la lactosa o el gluten per ser causa d'intoleràncies. L'estudi

realitzat ha comprovat que en un 90% dels casos, les declaracions nutricionals s'ajusten al que marca el nou Reglament Europeu.

Les declaracions de propietats saludables són, en general, menys freqüents i es troben en aproximadament una quarta part dels aliments considerats. Com era d'esperar, totes les begudes funcionals fan declaració de propietats saludables. Fan referència a la fibra i el seu efecte de millora del trànsit intestinal; l'àcid fòlic i els seus efectes sobre la homocisteïnemia; la manca de colesterol; la presència de probiòtics (lactobacillus o bifidobacteris) o de prebiòtics. En general, les declaracions de propietats saludables tracten d'efectes ja demostrats en estudis científics.

Un fet a destacar és que algunes galetes i margarines inclouen declaracions de propietats saludables i inclús de reducció de risc de malaltia en el cas de les primeres, quan el seu perfil nutricional no ho faria aconsellable.

Resultats per grans grups d'aliments:

Cereals i derivats

Etiquetatge nutricional: 100%

Declaracions propietats nutricionals: 40%

Declaracions propietats saludables: 28%

Làctics i derivats

Etiquetatge nutricional: 100%

Declaracions propietats nutricionals: 52%

Declaracions propietats saludables: 38%

Vegetals Transformats

Etiquetatge nutricional: 79%

Declaracions propietats nutricionals: 26%

Declaracions propietats saludables: 5%

Carns i peixos transformats

Etiquetatge nutricional: 72%

Declaracions propietats nutricionals: 44%

Declaracions propietats saludables: 8%

Begudes

Etiquetatge nutricional: 97%

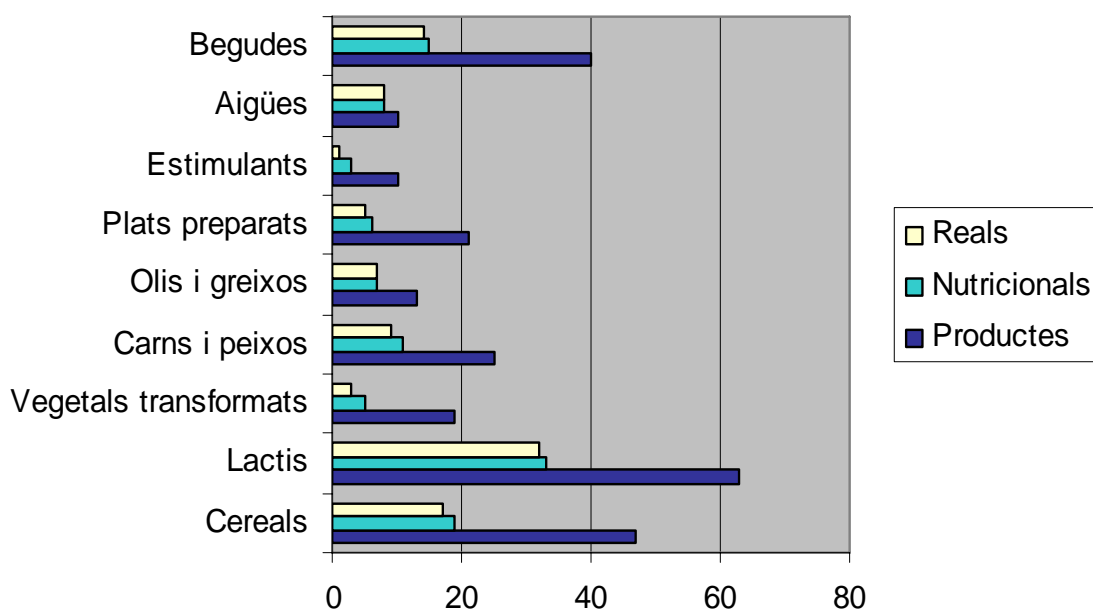
Declaracions propietats nutricionals: 40%

Declaracions propietats saludables: 35%

En resum, de l'anàlisi s'extrau que el 100% dels Cereals, Lactis i Plats preparats disposen d'etiquetatge nutricional. Aquest percentatge baixa al 90% en els Olis i greixos i les Begudes; al 79% en Vegetals transformats; al 72% en

Carns i peixos transformats. Pel que fa a les declaracions nutricionals, s'inclouen al 43% dels aliments i fan referència a nutrients propis o afegits als aliments (vitamines i/o minerals), així com a la manca o contingut reduït de nutrients d'interès pel seu valor energètic (sucre, greix), responsables d'intoleràncies/al·lèrgies (lactosa o gluten). El 23% dels aliments també contenen declaracions de propietats saludables, i aquestes fan referència a "Fibra i el seu efecte de millora del trànsit intestinal", "Àcid fòlic", "Manca de colesterol" i "Presència de probiòtics i/ o prebiòtics".

Taula resum
Nombre d'aliments per grup, declaracions nutricionals i
declaracions nutricionals que s'ajusten al reglament
CE 1920/ 2006

Nutricionals - Declaracions de propietats nutricionals

Reals- Declaracions de propietats nutricionals que s'ajusten al reglament CE 1920/ 2006

Una *declaració* és qualsevol missatge o representació que no sigui obligatori segons la legislació comunitària o nacional, inclosa qualsevol forma de representació pictòrica, gràfica o simbòlica que afirmi, suggereixi o doni a entendre que un aliment té unes característiques específiques.

Per *declaració nutricional* s'entén qualsevol declaració que afirmi, suggereixi o doni a entendre que un aliment té propietats nutricionals benèfiques específiques.

Per *declaració de propietats saludables* s'entén qualsevol declaració que afirmi, suggereixi o doni a entendre que hi ha una relació entre una categoria d'aliments o un dels seus components i la salut.

Una *declaració de reducció del risc de malaltia* és qualsevol declaració de propietats saludables que afirmi, suggereixi o doni a entendre que el consum d'una categoria d'aliments, un aliment o un dels seus components redueix significativament un factor de risc d'aparició d'una malaltia humana.

El reglament s'aplicarà a les declaracions nutricionals i de propietats saludables fetes a les comunicacions comercials, ja sigui a l'etiquetatge, la presentació o la publicitat dels aliments que es subministrin com a tal al consumidor final.

Amb l'ànim de comprovar quina és la situació actual del mercat, s'encarregà aquest estudi a la Fundació Cesnid (Centre d'Ensenyament Superior de Nutrició i Dietètica).

L'Agència Catalana del Consum és competent sobre la disciplina del mercat i, pel que fa als productes alimentaris, en l'etiquetatge dels mateixos. Abans de dur a terme qualsevol actuació de control sobre els termes de l'aplicació del reglament, s'ha volgut en primer lloc estudiar la situació del mercat i facilitar la màxima informació als sectors implicats: els productors, els distribuïdors i els publicistes.

Nous reptes en la comunicació dels productes alimentaris

El sector de l'alimentació es troba en un procés de canvi marcat per la innovació, la recerca, el desenvolupament tecnològic i la millora de la qualitat dels productes. Alhora, s'ha incrementat enormement l'ús d'al·legacions sobre els avantatges nutricionals i les propietats saludables tant en l'etiquetatge com en la publicitat de molts aliments, fins el punt que els consumidors poden arribar a percebre aquests productes com a necessaris per la salut, la qual cosa pot conduir a una ingesta total de nutrients o substàncies d'una manera que pugui resultar contrària als actuals coneixements científics en matèria d'hàbits dietètics.

El Reglament (CE) 1924/2006 sobre Declaracions nutricionals i propietats saludables, aprovat pel Parlament i el Consell de la Unió Europea el 20 de desembre de 2006 i que va entrar en vigor l'1 de juliol de 2007, té l'objectiu de garantir que les substàncies sobre les quals es fa la declaració hagin demostrat tenir un efecte nutricional o fisiològic realment beneficiós. Per tant, les declaracions s'hauran de fonamentar en dades científiques pel que fa a la relació entre la dieta i la salut. La veracitat de les declaracions també ha d'anar acompanyada d'una comprensió correcta per part de les persones consumidores, com també d'altres paràmetres com, per exemple, la relació entre la quantitat d'aliment que raonablement es preveu que es vagi a consumir i l'obtenció de l'efecte nutricional o fisiològic declarat.

El Reglament autoritza la llista d'al·legacions que es preveuen com ara "Baix valor energètic", "sense greixos saturats", "font de fibra", etc... i pel que fa a les propietats saludables preveu l'obligatorietat d'elaborar una llista que haurà d'adoptar la Comissió Europea, amb la consulta prèvia a l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària (EFSA). En definitiva, es tracta de fixar amb major claredat les regles del joc i aconseguir que les empreses alimentàries siguin més precises i rigoroses en els etiquetatges i publicitats en aquests productes.

En aquest context, l'Agència Catalana del Consum, amb la col·laboració del grup de recerca de la Facultat de Comunicació Blanquerna de la Universitat Ramon Llull, ha organitzat una jornada professional amb l'objectiu d'exposar i debatre els límits de la comunicació comercial dels productes alimentaris el proper dijous, 13 de desembre, al Palau de Congressos de Catalunya. Amb el títol "**Nous reptes en la comunicació dels productes alimentaris. Aliments funcionals: publicitat i consum**", la jornada té com a objectiu buscar un espai de debat i reflexió amb el sector agroindustrial, tant pel que fa als departaments tècnics com els de comunicació, les agències de publicitat, les assessories jurídiques, les administracions de consum i les organitzacions de consumidors. La Jornada serà inaugurada pel conseller d'Economia i Finances, Antoni Castells, mentre que la ponència inaugural serà a càrrec d'una representant de l'Agència Europea de Seguretat Alimentària (EFSA).